

„ПРОЩАЛНО” - ВАПЦАРОВ

(анализ)

На 19.1.1933 г. Вапцаров пише на Бойка: *„Животът сам ще постави пред нас хиляди проблеми, които всеки за себе си ще разреши по своему. И после нашите индивидуалности ще се сблъскат, за да ги обобщят. В тази борба на обобщаване, в тази трансформация на единия и на другия е за мен най-висшият процес на любовта.”* В *„Писмо”* е вплътено мълчаливото очакване жертвата му да бъде осъзната, оценена, опростена, идеалът му - утвърден, продължен

пътят му. *„Песен за жената”* е посветено на семейната драма. С тънък психологизъм и съчувствие авторът проследява терзанията и болката в душата на любещата съпруга, мъчителното люшкане между обич и омраза, трезвост и безумие, вяра и безверие, надежда и отчаяние. *„Прощално”* асоциира с *„Песен за жената”*. То напомня и писмата, които Вапцаров пише на своята възлюбена и които са класика в българското любовно епистоларно наследство. Ето още един пасаж: *„мое внезапно щастие, моя песен, прозвъннала, отлетяла далече зад полите на Витоша и оставила ехото на един неумиращ спомен да се носи в сърцето ми на плавни и топли вълни... Часът е три през нощта... Ти навярно спиш и в съня си се усмихваш, както винаги - далечно и хубаво... Спи... в тиха притома, душата ми те целува.”* (12.X. 1932 г., Кочериново)

Състоянието на сън Вапцаров използва в стихотворението *„Прощално”*. То му дава възможност да излее дискретно чувствата си. Удивително е, че преминал през тежки изпитания, изпил горчивината на несъвместимостта между личното и общественото щастие, той съхранява любовното чувство все така свежо, дълбоко и светло, спокойно и мъдро, както в първия ден. До най-голяма висота е издигнато отношението му към човека в това стихотворение. Не обвинение, което би белязало с морално отрицание любимото същество, се чете в определението *„неискан гостенин”*. А философско разбиране, поемане на вината за пропуснатите интимни мигове, за разстроена душевна солидарност, усещане за наболяла съвест. И всичко това е сподавено, недоизказано, щадящо като обичта му. То именно налага шепотния молитвен тон, примирието със самотността в преживяването. Оттук и разстоянието между субекта и предмета на неговото вълнение. На преден план е изведен обектът. Той остава в зримия живот. Носителят на емоцията се губи от погледа, превръща се в сянка от небитието, в горестен спомен.